

Datum

2023-09-22

Vår referens

sara.borras@malmo.se Sara Borrás

Utvecklingssekreterare

Sara.borras@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Remiss angående Motion av Magnus Olsson (SD) om att ge Malmöeleverna större möjligheter att påverka skolmaten GRF-2023-21155

Sammanfattning

Sverigedemokraterna (SD) har inkommit med en motion om att ta fram ett sammanhållet och användarvänligt system för elevernas möjligheter att betygssätta, ge tips och ge kritik om skolmaten. Grundskoleförvaltningen anser att intentionerna med motionen är goda och instämmer i behovet av ökat elevinflytande kring skolmaten och måltidsmiljön. Vid ett eventuellt införande av ett av motionen föreslaget digitalt system för att betygssätta eller kritisera skolmaten måste dock flera saker beaktas, däribland tillgänglighet utifrån stora skillnader i språklig mognad, läsförmåga, digital tillgång och kompetens då man utöver funktionsvariationer och funktionsnedsättningar även behöver beakta åldersspannet 6–16 år. Vidare skulle tillgång till systemet för samtliga användare behöva garanteras, samt kostnader för eventuell upphandling, inköp, produktion och lansering av produkten fördelas. Även frågor kring hur och vilka som ska ansvara för uppföljning och utvärdering behöver beaktas.

I dagsläget sker utvärdering av mer omfattande karaktär kring måltidsfrågorna årligen, genom exempelvis fokusgrupper eller enkätundersökningar. Det finns således möjligheter för elever att lämna synpunkter på måltiderna i skolan. Grundskoleförvaltningen ser att arbetssättet skulle kunna utvecklas, bland annat genom att genomföra utvärderingar med större regelbundenhet, samt att kombinera dessa med kvalitativa dialoger på lokal nivå. Grundskoleförvaltningen och skolrestauranger kommer därav inleda ett gemensamt utvecklingsarbete kring dessa frågor under hösten 2023.

Mot bakgrund av ovanstående anser grundskoleförvaltningen att grundskolenämnden ska föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Förslag till beslut

Grundskolenämnden föreslås besluta

1. Grundskolenämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande och skickar det till kommunfullmäktige.
2. Grundskolenämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Beslutsunderlag

- Motion av Magnus Olsson (SD) om att ge Malmöeleverna större möjligheter att påverka skolmaten
- G-Tjänsteskrivelse GRNAU 231013 Motion av Magnus Olsson (SD) om att ge Malmöeleverna större möjligheter att påverka skolmaten
- Förslag till yttrande GRN 231025 Motion av Magnus Olsson (SD) om att ge Malmöeleverna större möjligheter att påverka skolmaten

Beslutsplanering

Grundskolenämndens arbetsutskott 2023-10-13

Grundskolenämnden 2023-10-25

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Ärendet

Sverigedemokraterna (SD) har inkommit med en motion där det yrkas att kommunfullmäktige ska besluta att uppdra grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt servicenämnden att ta fram ett sammanhållet och användarvänligt system för elevernas möjligheter att betygssätta samt ge tips och kritik om skolmaten. Grundskoleförvaltningen anser att intentionerna med motionen är goda och instämmer i behovet av ökat elevinflytande kring skolmaten och måltidsmiljön, det vill säga, att elevernas röster i dessa frågor ska bli hörda och bejakade i större utsträckning.

Under hösten 2022 genomfördes fokusgruppssamtal på totalt nitton grundskolor i Malmö stad – ett arbete som sedan sammanställdes i rapporten ”Grundskoleelevers synpunkter på skolmaten och miljön i restaurangen”. Resultatet visade bland annat att 35% av eleverna svarade att maten smakar *gott* på den egna skolan, 45% svarade *sådär* och 20% svarade *dåligt*. De elever som svarade *sådär* eller *dåligt* beskrev under efterföljande diskussion att maten var god ibland, men att det inte alltid var fallet. I dialog med eleverna framkom flera synpunkter och önskemål om olika typer av mat, berednings- och tillagningsmetoder. Det visade sig även att många andra faktorer spelar in vid elevernas bedömningar av skolmaten, exempelvis hur maten är upplagd och presenteras kan vara avgörande för huruvida vissa överhuvudtaget smakar på maten. Ett annat exempel är ljudnivån i restaurangen, vilket var en av de viktigaste faktorerna under måltidsupplevelsen enligt 47% av eleverna.

I dagsläget sker utvärdering av mer omfattande karaktär kring måltidsfrågorna årligen, genom fokusgrupper eller enkätundersökningar. Grundskoleförvaltningens målgrupp är väldigt heterogen med stora skillnader i språklig mognad, läsförmåga, digital tillgång och kompetens då man utöver funktionsvariationer och funktionsnedsättningar även behöver beakta åldersspannet 6–16 år. Vid användning av exempelvis en app eller e-tjänst riskerar man att endast nå fram till vissa elevgrupper då det finns en del svårigheter i att utforma en digital tjänst som är tillgänglig för hela målgruppen. För ett tillförlitligt resultat krävs hög tillgänglighet och svarsfrekvens. Ett sådant instrument är även förenat med höga kostnader både i framtagandet, samt vid hantering och uppföljning och utvärdering av resultaten. Utöver tillgänglighetsperspektivet bedöms enkätundersökningar och fokusgrupper vara mindre resurskrävande och kostnadsdrivande i jämförelse med införandet av en app/e-tjänst.

Grundskoleförvaltningen anser att det i dagsläget finns möjligheter för elever att lämna

synpunkter på måltiderna i skolan i det nuvarande arbetssättet. Däremot ser grundskoleförvaltningen att det fortsatta arbetssättet för dialog om skolmaten och måltidsmiljön kan utvecklas, bland annat genom att genomföra utvärderingar med större regelbundenhet än tidigare, samt att kombinera dessa med kvalitativa dialoger på lokal nivå. Det är viktigt att utvärdering sker i ett forum där eleverna känner ett sammanhang och möjlighet att påverka. En identifierad framgångsfaktor under tidigare utredningar är att när den lokala dialogen på skolan fungerar så tenderar eleverna även att uppskatta maten och måltidsupplevelsen i betydligt större omfattning. Det är även viktigt med ett fokus på den lokala kontexten då skolornas förutsättningar skiljer sig åt, till exempel kring lokaler eller pågående utvecklingsarbete kring dessa frågor. I likhet med motionären önskar grundskoleförvaltningen belysa vikten av att eleverna får ett reellt inflytande över de aspekter som kan påverkas, så som organisation- och ordningsfrågor, samt maträtter och tillagningsmetoder utifrån de givna ramar som finns. Det behöver finnas fungerande matråd eller elevråd där eleverna på ett kontinuerligt sätt är med och påverkar organisationen kring skolmåltiden och miljön i restaurangen. Dialogen ska ske mellan skolledning, ansvarig inom skolrestauranger och elever där var och en bidrar utifrån mandat, kunskap och ansvar. Eleverna kan genom ett välfungerande arbete i måltidsrådet få direkt möjlighet att resonera samt påverka maten och måltidsmiljön på skolan.

Grundskoleförvaltningen och skolrestauranger kommer inleda ett gemensamt utvecklingsarbete under hösten 2023, inom vilket den kunskap som har inhämtats från dialoger med elever i fokusgruppssamtal och enkätundersökningar sedan 2019 tas tillvara på. Fokus kommer ligga på att utvärdera med större regelbundenhet i den lokala kontexten, ge eleverna större möjlighet att få sina röster hörda, stärka måltidsråd och bidra till kvalitativa dialoger mellan elever, skolrestauranger och skolledning. Som en del i detta kommer förvaltningarna bland annat ta del av lärande exempel från andra kommuner och forskning kring elevdelaktighet och elevinflytande.

Mot bakgrund av ovanstående anser grundskoleförvaltningen att grundskolenämnden ska föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Ansvariga

Mats Johnsson Utbildningschef

Peter Lindberg Förvaltningschef